

TARTU, 28 GRUDNIA 1979

Дорогая Мария Львовна!

Кроме рождественско-новогодне-поздравительного письма, пишу Вам и обыкновенно-информационное. Мы продолжаем жить, хотя это и дается нам с некоторым напряжением: мы устали чертовски (сейчас святки, и ритуальное поминание чертей закономерно). Кстати о чертях: у нас был Борис Андреевич с курсом лекций, посвященным древнерусскому двоеязычию и двоеверию^{*}. Фактически это был курс введения в изучения идеологии и культуры древней Руси. Лекции были блестящими. Это и посещение Москвы Романом Осиповичем и лекция его в Московском университете научно окрасили для меня конец уходящего года.

Мы с З. Г. работаем много — каждый над своим. Она завершила огромный комплекс статей и публикаций для блоковского «Литературного наследства». Я тоже кое-что делаю. С увлечением читаю два спецкурса: по Карамзину (тема для меня очень старая, но только сейчас, кажется, начинаю в нем разбираться) и по Лермонтову (тема для меня совсем новая).

Спасибо Вам за все — за книги, за подарки девочкам, за память. Маша, Саша и Реббека гостили у нас рождественскую неделю и наполнили наш дом шумом и беготней. Мне бы очень хотелось показать их Вам и вообще вновь увидеть Вас в нашем доме: это одно из главных моих желаний на новый год. Девочки перевернули все на моем письменном столе и куда-то задевали адресную книжку. Поэтому обращаюсь к Вам с нахальной просьбой передать Стефану Жулкевскому письмо, которое я вкладываю в этот же конверт. Не сердитесь на мою наглость!

Сердечные поклоны и рождественско-новогодние поздравления всем, кто меня помнит: Элле Янус, Люцилле Пщеловской и другим коллегам.

Искренне и сердечно Ваш

Ю. Лотман

Тарту, 28 XII 79.

[dalej na widokówce:]

^{*} Демонология заняла в его лекциях (особенно святочная) солидное место. Поэтому я тут его и припомнил. *Przekład polski Demonologia (szczególnie zapustna)* zajęła w jego wykładach poczesne miejsce. Dlatego go tu wspomniałem.

Дорогая Мария Львовна!

Сердечно поздравляем Вас с Новым годом. Как хотелось бы надеяться на встречу в нем! Дай Вам Бог здоровья, бодрости, новых научных успехов. Получили ли Вы сборник *Вторичных систем*? Посылаем Вам только что вышедший *Блоковский сборник*. Мы очень Вас любим и очень без Вас скучаем. Передайте сердечные рождественско-новогодние приветы Эле Янус.

Дорогая, любимая Мария Львовна, присоединяюсь к пожеланиям Юры. Огромное спасибо Вам и Люцилле за подарки они пришились впору и очень понравились девочкам.

Целую Вас!

Зара

[Stemple:] 1) Тапты, [dalej brak]. 2) Warszawa, 8 I 80.

Masz i rkp Arch. IBL PAN, k. 2 i koperta. — List Łotmana (masz. z odręcznie wpisanymi: zwrotem końcowym, podpisem, miejscem i datą oraz dopiskiem na marginesie, oznaczonym gwiazdką) oraz niedatowana widokówka (rkp Łotmana oraz Zarii Minc). — Znaczek pocztowy oderwany z fragmentem koperty ze stemplem. — Na dwudzielnej widokówce kolorowa fotografia kopii antycznej rzeźby Apollona Belwederskiego F. Gordiejewa z parku w Pawłowsku oraz pejzaż tegoż parku. — List Łotmana i widokówka były wysłane razem; świadczy o tym podłużny kształt koperty, dostosowany do wymiarów widokówki oraz sposób złożenia listu, odpowiadający kopercie.

Przekład polski

Droga Mario Lwowna!

Oprócz listu bożonarodzeniowo-noworocznie-życzeniowego piszę do Pani także list zwyczajno-informacyjny. Nadal żyjemy, chociaż przychodzi nam to z pewnym wysiłkiem: zmęczeni jesteśmy diabelnie (teraz okres zapustów i rytualne wspomnianie diabła jest na miejscu). Nawiasem mówiąc o diablach: u nas był Borys Andriejewicz z cyklem wykładów o staroruskiej dwujęzyczności i dwuwierze. Faktycznie był to cykl wprowadzenia w badanie ideologii i kultury starej Rusi. Wykłady były wspaniałe. One, a także przyjazd Romana Osipowicza do Moskwy i jego wykład na Uniwersytecie Moskiewskim, ubarwiły dla mnie od strony naukowej koniec mijającego roku.

My z Z. G. pracujemy dużo — każdy nad swoim. Zara doprowadziła do końca ogromny cykl artykułów i publikacji dla Błokowskiego „Litieraturnogo nasledstwa”. Ja też co nieco robię. Z zapałem prowadzę dwa wykłady monograficzne: o Karamzinie (tematem tym zajmuję się od dawna, ale dopiero teraz, jak się wydaje, zaczynam się w nim orientować) i o Lermontowie (temat dla mnie zupełnie nowy).

Dziękuję Pani za wszystko — za książki, prezenty dla dziewczynek, za pamięć. Masza, Sasza i Rebeka spędziły u nas bożonarodzeniowy tydzień i napełniły nasz dom hałasem i bieganiem. Bardzo chciałbym Pani je pokazać i w ogóle znów zobaczyć Panią w naszym domu: to jedno z najważniejszych moich pragnień noworocznych. Dziewczynki przewróciły wszystko na moim biurku i gdzieś podziały notes z adresami. Dlatego zwracam się do Pani z bezczelną prośbą, by przekazać Stefanowi Żółkiewskiemu list, który wkładam do tej samej koperty. Niech się Pani nie gniewa z powodu mego zuchwalstwa!

Serdecznie się kłaniam i bożonarodzeniowo-noworocznie pozdrawiam wszystkich, kto mnie pamięta: Elę Janus, Lucyllę Pszczołowską i pozostałych kolegów.

Szczerze i serdecznie oddany

J. Łotman

Tartu, 28 XII 79.

[dalej na widokówce:]

Droga Mario Lwowna!

Składamy Pani najlepsze życzenia na Nowy Rok. Jak chciałbym mieć nadzieję na spotkanie w nim! Daj Boże zdrowie Pani, energię i też nowe sukcesy naukowe. Czy otrzymała Pani tom *Wtoricznych sistiem*. Posyłamy Pani *Błokowskij sbornik*, który dopiero co się ukazał. Bardzo Panią kochamy i bardzo nam bez Pani tęskno. Proszę przekazać serdeczne bożonarodzeniowo-noworoczne pozdrowienia Eli Janus.

Droga, kochana Mario Lwowna, dołączam się do życzeń Jury. Bardzo dziękuję Pani i Lucylli za prezenty: okazały się w sam raz i bardzo się spodobały dziewczynkom.

Całuję Panią!

Zara